

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

III. De Discorida, Contentione, & Schismate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

ger necessitas, vel utilitas, licet aliquid cæteroquin non malum sit à nobis, quamvis exinde alij sumant Scandalum, seu occasionem peccandi. Exempla nonnulla patent ex dictis *num. 23.*

27. Quinimò fas est ob justam causam necessitatis, seu utilitatis, perere ab altero talia, quæ rectè & sine peccato fieri possunt (notanter hoc additur, quia nunquam licet inducere alterum ad agendum id, quod sine peccato fieri nequit) tametsi alter malè, & non sine peccato hoc præstiturus existimetur. Sic licet ab usurario in casu indigentia petatur mutuum, quamvis ille sciat usuras exacturus, & sic peccaturus. Similiter, si id necessitas postulet, possum ab Infideli juramentum exigere, licet sciam ipsum juraturum per falsos deos. Insuper Parochianus potest à Parocho concubinario exigere, & recipere Sacramenta, quamvis timeat, hunc non nisi cum peccato ministraturum. Ratio est: quia talia opera possunt licetè præstari; nem potest Sacerdos præmissa, si velit, Confessione, vel saltem Contritione, absque ullo peccato ministrare Sacramenta, alter jurare per Deum verum, si hunc agnoscere velit. aut dare gratis mutuum: unde quia habeo justam causam exigendi, non pecco talia exigendo, ac permittendo eorum peccata.

28. CONCL. VII. Major tamen causa requiritur, ut permittatur Scandalum passivum ex infirmitate, aut ignorantia, quod vocant *Scandalum pusillorum*, quam requiratur ad permissionem Scandali Pharisaici, seu ex malitia. Ita communis. Unde notant Doctores, Scandali Pharisaici nullam plerumque habendam esse rationem: si autem prævideatur Scandalum ex ignorantia, vel fragilitate secuturum, plerumque esse condescendendum, aut præmittendam debitam instructionem, vel admonitionem.

An ex causa licitum sit, perere ab alio talia, quæ non sine peccato præstiturus existimatur?

Exempla, in quibus id licet.

Quid dicendum de Scandalo Pusillorum, & Pharisaicorum?

Q U Æ S T I O III.

De Discordia, Contentione, & Schismate.

29. CONCL. I. *Discordia* est dissensio voluntatum circa bonum, quod ex Charitate velle debemus. Ita D. Thomas *2. 2. quæst. 37. art. 1.* & alij. Sicut enim concordia & pax consistit in consensione voluntatum, ita discordia in earum dissensione. De hac utraque extat vulgatum illud proverbium: *Concordiæ res parva crescunt, Discordiâ magna dilabuntur.* Dicitur in

Discordia, quid?

data definitione, *dissensio voluntatum circa bonum*: nam discordia circa malum non est vitiosa, sed laudabilis. Et additur, *quod ex Charitate velle debemus*: non enim est peccatum Discordiæ, dissentire in bono, quod facere ex Charitate non tenemur, v. g. si socium rogantem, ut cum eo Religionem ingrediaris, aut peregrineris, sequi recuses.

Contentio,
quid?

30. CONCL. II. *Contentio est impugnatio veritatis cum confidentia clamoris.* Ita Layman *lib. 2. tract. 3. cap. 11.* cum alijs. Et hæc dupliciter fieri potest: nimirum vel ex intentione formali, quando scilicet quis agnitam veritatem impugnat: vel ex intentione virtuali, si quis doctrinam impugnet non curans, sive ea sit vera, sive falsa.

Contentio,
quale peccatum?

31. Cæterum Contentio, seu veritatis impugnatio, est ex genere suo peccatum mortale (quamvis ob imperfectionem actûs, vel parvitatem materiæ possit esse veniale) quia opponitur Charitati, & paci. Unde Apostolus *ad Galat. 5.* inter opera carnis, quæ excludunt à regno Cælorum, enumerat *Contentiones.* Hoc tamen intellige de tali veritatis impugnatione, quæ serio fit: nam si à Scholasticis exercitij causâ, aut ad explorandam alterius doctrinam, fiat cum debitis circumstantijs, ea solet esse laudabilis.

Schisma,
quid?

32. CONCL. III. *Schisma est illicita divisio, per inobedientiam ab unitate Ecclesiæ facta.* Ita in re communis. Et sensus est, quod peccatum Schismatis committatur, quando quis sese segregat ab unitate Ecclesiæ, prout ea est Corpus mysticum, ex diversorum statuum Fidelibus, tanquam membris inter se, & cum uno Capite Christo, ejûsque in terris Vicario connexis compositum.

Et quale
peccatum?

33. Schisma opponitur Charitati, qua tenemur diligere Corpus mysticum Ecclesiæ, ejûsque Caput visibile, Christusque in terris Vicarium Romanum Pontificem. Unde D. Augustinus *lib. 1. de Serm. Domini, cap. 5.* ait: *Ubi charitas non est, non potest esse justitia, quam charitatem si Schismatici haberent, non dilaniarent Corpus Christi, quod est Ecclesia.*

Schisma
aliud purum,
aliud con-
junctum cum
hæresi.

34. CONCL. IV. Schisma subdividitur in purum, & conjunctum cum hæresi. *Schisma purum* non opponitur Fidei, sed Charitati duntaxat & paci: ut si quis ex mera malitia abstraheret se ab obedientia veri Romani Pontificis, & alteri adhereret. *Schisma conjunctum cum hæresi* dicitur, quando insuper negatur aliqua propositio Fidei, utputà Primatus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ,
aut

aut huiusmodi. Et quidem Schisma plerumque tandem transit in hæresin, prout notatur *can. Inter hæresin. 24. q. 3. ibi: Quod quidem in principio aliqua ex parte intelligi potest: ceterum nullum schisma non aliquam sibi confingit hæresin, ut rectè ab Ecclesia recessisse videtur.*

35. Quæres, quid faciendum sit tempore Schismatis, quando electi sunt duo Summi Pontifices? Resp. I. Si sit unus certus Papa, de quo prudenter dubitari non potest, ei erit adhærendum: & qui alteri favent, sunt Schismatici.

36. Resp. II. Si verò in tali casu legitimus Papa sit dubius, ita ut non possit prudenter cognosci, nulli est adhærendum. Ita Suarez *disp. 12. de Schismate, s. 1. num. 11.* Cajetanus, Sylvester, Bassæus, & alij. Ratio est: quia reverà tunc nemo ex istis duobus habet verum jus in Ecclesia acquisitum. Accedit, quòd temerarium sit, ac periculosum, dubia habere pro certis.

37. Itaque unusquisque tunc se gerat, ut unum Ecclesiæ membrum, & Christo Capiti adhæreat, dubios ejus Vicarios habens pro dubijs, paratus uni certo adhærere, quando Ecclesiæ provisum fuerit de certo: quòd si contrarium fiat, Schisma fovetur, & hac ex parte peccari potest. Interea verò Christiana Plebs satisfaciet adhærendo suis Episcopis, Parochis, & Doctoribus Catholicis, semper parata adhærere illi Papæ, quem Ecclesia tanquam legitimum receperit. Et hæc sententia Suarezij est tutior, & in praxi tenenda.

38. Nihilominus Sayrus *in Thesauro lib. 3. cap. 5. num. 22.* & Trullench arbitrantur, quòd quamdiu causa est dubia, & duo vel plures contendunt de Papatu, ac se pro Summis Pontificibus gerunt, nec per Concilium Generale res est determinata, tam ipsi, quàm sequaces eorum à peccato excusentur; dummodo parati sint ad determinationem Concilij Papatu se abdicare, & ejusdem Concilij determinationi, ac Decreto acquiescere. Ceterum prior Suarezij sententia tutior est, & meritò tenenda. Bassæus *tom. 2. §. Schisma. num. 5.* & alij.

Quid faciendum tempore Schismatis, quando electi sunt duo Pontifices?

Optima practica pro tali tempore.

